

Notat vedrørende tendenser i 25 kommuners budgetforslag for 2016

FOA har udarbejdet en stikprøve blandt 25¹ kommuners spareforslag i forbindelse med udarbejdelsen af budgetterne for 2016. Der skal dermed tages forbehold for, at de omtalte forslag er en blanding af vedtagne forslag og forslag, der kan være forkastet i slutfasen af budgetforhandlingerne i den enkelte kommune. Det er dog vurderingen, at størstedelen af forslagene er blevet vedtaget.

Dette notat har til formål at danne overblik over de tendenser, der tegner sig i kommunernes budgetforslag i disse år og kan forventes fremover. Her gennemgås spareforslagene inden for FOAs sektorer; ældreområdet, det pædagogiske område, teknik- og serviceområdet, samt kost- og serviceområdet.

Spareforslagene kan ses på hjemmesiden www.spareforslag.dk, FOAs database over spareforslag i kommuner og regioners budgetter. På de næste sider er hver kommune fremhævet som et hyperlink – dvs. at man kan klikke på kommunenavnet og komme direkte til spareforslagene for den valgte kommune. HUSK at scrolle helt ned i bunden af hjemmesiden for at se spareforslagene, når du har klikket på et link.

Notatet er inddelt i afsnittene: Ældre- og sundhedsområdet, daginstitutioner og dagtilbud, SFO og klubber, specialområdet, teknik og service, køkken, rengøring, udbud samt medarbejdervilkår.

¹De 25 undersøgte kommuner er: [Albertslund](#), [Allerød](#), [Bornholm](#), [Favrskov](#), [Faxe](#), [Faaborg-Midtfyn](#), [Greve](#), [Guldborgsund](#), [Herning](#), [Horsens](#), [Jammerbugt](#), [Langeland](#), [Mariagerfjord](#), [Middelfart](#), [Nordfyn](#), [Næstved](#), [Odense](#), [Rudersdal](#), [Rødovre](#), [Svendborg](#), [Sønderborg](#), [Varde](#), [Vesthimmerland](#), [Viborg](#), [Vordingborg](#).

KONTAKT

Rapport udarbejdet af:

FOA Kampagne og Analyse

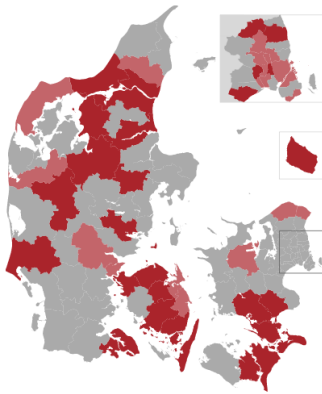
Presse/Fagbladet:

Politisk ansvarlig:

Anne-Mette Steinmeier
Tlf. 46 97 2671

Kasper Manniche
Tlf. 46 97 2415

Thor Noe
Tlf. 46 97 2485

Ældre- og sundhedsområdet – service, lukninger, rehabilitering, teknologi, ældremia. og elever

Rammebesparelser og serviceforringelser – færre bade, dårligere normering, kortere besøgstid

Alle de undersøgte kommuner foreslår rammebesparelser, serviceforringelser eller effektiviseringer på ældreområdet. F.eks. foreslår både [Greve](#) og [Næstved](#) en rammebesparelse på 1 % af budgettet, henholdsvis 3,0 og 5,3 mio. kr., der skal udmøntes af de enkelte institutioner på ældreområdet. I [Jammerbugt](#) er det fastlagt, at der skal findes 2 % besparelser på lønbudgettet for ældreområdet.

Mange kommuner foreslår også konkrete serviceforringelser. Mest udbredt ønsker godt en fjerdedel af kommunerne i stikprøven, at ældre får sjældnere adgang til rengøring og/eller bad. F.eks. [Allerød](#), der foreslår at spare i alt 1,3 mio. kr. ved at beboere på plejecentre tilbydes bad én gang ugentligt frem for to gange og rengøring ændres fra hver 3. uge til hver 4. uge for både hjemmeboende og på plejecentre. I [Favrskov](#) reduceres normeringen til udadreagerende demente samt puljen til særlig indsats ud over normering til udadreagerende borgere med samlet 1,35 mio. kr.

Tilpasning af kvalitetsstandarder ses i [Greve](#), der sparer 1 mio. kr. på hjemmeplejen, så længden af besøgene reduceres med 24 % i gennemsnit. På baggrund af en analyse foretager [Bornholm](#) effektiviseringer og serviceforringelser på ældre- og sundhedsområdet for 7,5 mio. kr., hvilket stiger til 18,5 mio. kr. i 2017 og 29,6 mio. kr. i 2019.

Strukturændringer – forslag om nedlæggelser af plejecentre, -boliger og strengere visitation

I fire ud af ti kommuner i stikprøven er der forslag om ændringer i strukturen på ældre- og sundhedsområdet. Det er primært pladser på eller hele pleje- og aktivitetscentre, der foreslås nedlagt, men også nedlæggelse af plejeboliger er i spil. F.eks. vil [Rudersdal](#) spare 22,9 mio. kr. årligt på at lukke et plejecenter. [Mariagerfjord](#) sparer 1,0 mio. kr. på strengere visitation, så dagcentre og daghjem kan omstruktureres samt 2,1 mio. kr. på lukning af kollegium og flytning af borgere til andre tilbud. I [Jammerbugt](#) vil en fusion af to aktivitetscentre kunne hente personalebesparelser på 0,5 mio. kr.

I [Vesthimmerland](#) konverteres 27 stillinger på plejecentret Ulstruplund til ca. 13 stillinger i hjemme- og sygeplejen, så plejecentret kan nedlægges og der spares 4,5 mio. kr. fra 2017.

Rehabilitering og forebyggende indsatser

En fjerdedel af kommunerne i stikprøven foreslår besparelser begrundet med øget forebyggelse og rehabilitering. F.eks. mener [Vordingborg](#) Kommune, at personalebehovet kan reduceres med 2,4 mio. kr. i 2016 som følge af udbygget rehabiliterende indsats og [Odense](#) nedlægger puljen "Mere tid til omsorg" på 6,5 mio. kr. med henvisning til, at rehabilitering har reduceret behovet for puljen.

Samtidig sparer mange kommuner ved at nedlægge rehabiliterende indsatser igen uden at tilbagerulle reduktionerne af plejepersonalet i og med, at der ikke sker rehabilitering fremover. F.eks. sparer [Horsens](#) i alt 5,38 mio.kr. på kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning samt forebyggende indsats for ældre og handicappede. Samtidig tilføres 2,3 mio. kr. til rehabiliteringsforløb under frit valg.

Velfærdsteknologi og brugerbetaling

En fjerdedel af kommunerne i stikprøven foreslår at spare penge ved hjælp af velfærdsteknologi. F.eks. vil [Guldborgsund](#) spare 5,6 mio. kr. ved at investere 1,0 mio. kr. årligt i højteknologiske hjælpemidler til borgerne indtil der i 2018 spares 12,0 mio. kr. årligt svarende til 30 fuldtidsstillinger. I [Greve](#) indføres robotstøvsugere og spares 0,5 mio. kr.

[Faaborg-Midtfyn](#) anvender hjælpemidler til at reducere fra 2 til 1 plejer i forbindelse med de bad- og hygiejnesituationer, hvor det i dag er nødvendigt med to plejere. De sparer 0,25 mio. kr. i 2016, hvilket stiger til 2,3 mio. kr. i 2019.

2 af de undersøgte kommuner indfører brugerbetaling. F.eks. [Vesthimmerland](#), hvor der spares 0,06 mio. kr. ved at borgerne selv skal være med til at betale for badebænke og greb.

Besparelser og omlægelse af initiativer under "ældremilliarden"

4 af de 25 undersøgte kommuner sparer på initiativer eller omlægger midlerne, der før var øremærket under ældremilliarden, men nu gives som en del af det øvrige bloktilskud. F.eks. sparer [Jammerbugt](#) 2,4 mio. kr. på initiativer under ældrepuljen herunder 0,8 mio. kr. på at nedlægge de to stillinger som aktivitetsterapeuter og tilføre opgaven til plejepersonalet.

Reducerede udgifter til elever, stop for brug af voksen-elever – og elever som erstatning for udlærte

En femtedel af kommunerne vil reducere udgifterne til SOSU-elever som følge af den lavere refusion fra erhvervsskolereformens ikrafttræden d. 1. august 2016. F.eks. har [Varde](#) ophør af vokselever på ældreområdet for 1,1 mio. kr. og [Horsens](#) nedsætter optaget af social- og sundhedshjælper-elever fra 110 til 87 elever årligt. [Favrskov](#) reducerer både lønudgiften til SOSU-elever med 0,5 mio. kr. og indregner elever i 2. praktikperiode i den generelle normering på ældreområdet med en arbejdsværdi på 25 % af en fuldtidsansat faguddannet medarbejder.

Daginstitutioner og dagplejen – nednormering, lukning, områdeledelse, tidligere i SFO og PAU

I mere end fire ud af fem undersøgte kommuner planlægges at spare på daginstitution- eller dagplejeområdet. I 2 af de 25 kommuner sker besparelserne hovedsageligt gennem tilpasning til et faldende børnetal, mens der i 19 kommuner sker serviceforringelser, så der er færre penge pr. barn i budget 2016.

Rammebesparelser og serviceforringelser

I tre fjerdedele af kommunerne i stikprøven foreslås der at spare ved rammebesparelser eller serviceforringelser/effektiviseringer. F.eks. sparer [Greve](#) 1,8 mio. kr. ved at reducere taksterne for dagtilbud med 3 % og [Næstved](#) reducerer rammen med 1 % årligt hvert eneste år fra 2016 til 2019, hvilket ligeledes skal udmøntes hos den enkelte institution, medmindre kommunens Børne- og Ungeudvalg igangsætter effektiviseringsprojekter. [Bornholm](#) sænker serviceniveauet på baggrund af en konsulentanalyse, der vurderer, at det ikke er muligt at effektivisere yderligere uden serviceforringelser og [Guldborgsund](#) indfører 5 lukkedage yderligere udover de 5, de indførte sidste år, hvor der blot er nødpasning i én institution i kommunen.

Sammenlægninger og færre ledere

4 ud af 10 kommuner i stikprøven foreslår at spare penge ved at lukke eller sammenlægge institutioner eller ved at sammenlægge ledelsen af dem. F.eks. vil [Favrskov](#) nedlægge to børnehaver samt reducere områdeledelsen med tre stillinger i forbindelse med ændret områdestruktur, hvilket giver en besparelse på henholdsvis 1,1 og 1,2 mio. kr. årligt, når det er fuldt indfaset i 2017.

Tidligere overgang til næste institutionstrin

I 2 af de 25 kommuner i stikprøven foreslås der tidligere overgang fra daginstitution til SFO, hvor normeringen er lavere. F.eks. i [Greve](#), hvor børn overgår til SFO fra 1. januar det år, de starter i skole, i stedet for 1. april, og overgangen fra dagpleje til daginstitution ved 2,9 år bliver gjort obligatorisk. Det giver besparelser på henholdsvis 1,8 og 1,5 mio. kr.

Færre PAU-praktikpladser

Én enkelt kommune i stikprøven reducerer antallet af praktikpladser til den pædagogiske assistentuddannelse, nemlig [Middelfart](#), der vil spare 0,34 mio. kr. I [Guldborgsund](#) skal dagtilbuddene og SFO'erne i fremtiden betale 10.000 kr. pr. tildelt elev pr. år, de modtager i praktik, hvor det i dag er gratis.

Klubber og SFO – normering, medlemsfald, sammenlægning og kortere åbningstid

Rammebesparelser og lavere serviceniveau

I 9 ud af 10 kommuner i stikprøven foreslås rammebesparelser eller reduktioner i serviceniveauet på SFO- og klubområdet. F.eks. sænker [Nordfyn](#) normeringen for SFO med 0,5 mio. kr. og [Varde](#) reducerer rammen med 5 % for klubtilbud inklusiv SFO 2 og 3.

Faldende medlemstal i klubber og SFO

En fjerdedel af kommunerne i stikprøven begrundes besparelser med faldende medlemstal, der enten kan forklares i lavere børnetal generelt eller som følge af den længere skoledag efter folkeskolereformen og deraf mindre behov for SFO og klubber. Dog er det kun i én enkelt af de ramte kommuner, hvor besparelserne på SFO- og klubområdet udelukkende bundes i et lavere medlemstal.

Medlemsfald opleves blandt andet i [Viborg](#), hvor nedgangen var på 10 % i 2014 og i [Albertslund](#), hvor 77 % af de udmeldte er tosprogede, og der som årsager til udmeldelse især angives pris i forhold til tid, mulighed for selv at passe børnene samt at vennerne er meldt ud og deres forældre presser på for at få flere børn hjem i "gården". Enkelte steder er der oprettet små lokale fællespasninger.

Lukninger, sammenlægninger og kortere åbningstid

I 4 af de 25 kommuner i stikprøven lægges der op til lukninger, sammenlægninger og kortere åbningstider. Bl.a. i [Allerød](#), hvor Børne- og Skoleudvalget skal spare 24,4 mio. kr. samlet, og [Albertslund](#), der sparer 6,0 mio. kr. på SFO og klubber gennem afskaffelse af morgenåbning i SFO, fælles sommerklub og sommerSFO i uge 29-31 samt lukning af 3 selvstændige klubber og åbning af nye klubber under skolerne.

Specialområdet – serviceforringelser, normering, visitation, forebyggelse, inklusion og lukning

Serviceforringelser – omlægning af natdækning, rammebesparelser og tvivlsomt mindreforbrug

I 9 ud af 10 kommuner i stikprøven spares der på specialområdet, hvor der i godt 8 ud af 10 kommuner foreslås specifikke serviceforringelser på specialområdet, herunder specialundervisning og tilbud til handicappede. F.eks. i [Viborg](#), hvor natdækningen på handicapområdet botilbud omlægges for 1,0 mio. kr., så den enkelte nattevagt i stedet skal være udkørende og varetage "døgndækning" på flere botilbud.

I halvdelen af de undersøgte kommuner foretages der desuden rammebesparelser eller takstreduktioner på hele eller dele af specialområdet. F.eks. reducerer [Varde](#) budgettet for hele specialområdet med 2 % og sparer derved 1,3 mio. kr. og [Bornholm](#) foretager en rammereduktion på 5 % for de to institutioner Ungehuset samt Børne- og Familiehuset. I [Svendborg](#) begrundes en rammebesparelse på familieområdet på 2,9 mio. kr. med et mindreforbrug i 2014, der dog samtidig betegnes som et usædvanligt budgetår, hvor der eksempelvis var venteliste på grund af mangel på aflastningsfamilier.

Ændret visitation

I 2 ud af 3 undersøgte kommuner skærpes visitationen på specialområdet. F.eks. sparer [Rødovre](#) 5,7 mio. kr. på det specialiserede voksenområde gennem stram visitering, reduktion i prisniveau, flytning til billigere tilbud og færre på særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse. I [Vordingborg](#) skal en takstreduktion på 1 % på psykiatri og handicap, 0,9 mio. kr., findes gennem mindre visitation til socialpædagogisk støtte og midlertidige botilbud. [Guldborgsund](#) sparer 0,7 mio. kr. på strengere visitation, der stiger til 2,0 mio. kr. i 2018 og [Horsens](#) sparer 5,8 mio. kr. på strengere visitation til botilbud.

Forebyggelse og rehabilitering

Godt én fjerdedel af kommunerne i stikprøven begrundes besparelser på specialområdet med øget forebyggende eller rehabiliterende indsats og deraf et lavere servicebehov. F.eks. overvejer [Greve](#) på baggrund af en Deloitte-analyse at reducere socialpædagogisk bistand under Servicelovens § 85 med 0,4 mio. kr. stigende til 0,7 mio. kr. i 2017 gennem mere rehabilitering og strammere visitation. I [Rudersdal](#) vil de gennem rehabilitering og strammere visitation spare 10,3 mio. kr. på varige tilbud til voksne inden for psykiatri og handicap, da flere i stedet skal anbringes i midlertidige botilbud, der samtidig tilføres 5,9 mio. kr.

Lukning og inklusion, reducerede takster for specialundervisningstilbud, større specialklassecentre

Én tredjedel af de undersøgte kommuner vil sammenlægge eller lukke indsatser eller institutioner inden for specialområdet. F.eks. nedlægger [Greve](#) deres team til inklusionsstøtte og sparer 0,65 mio. kr. stigende til 1,56 mio. kr. i 2017 og [Rudersdal](#) foreslår at lukke specialskolen Egebækskolen og nedlægge posten specialundervisning, så der spares 54,3 mio. kr., hvoraf de 40,3 mio. kr. er takstfinansieret og ikke påvirker kommunens bundlinje.

4 ud af 10 kommuner i stikprøven foretager også besparelser på specialundervisning, inklusionsindsatser eller andre specialiserede tilbud for børn eller unge, hvor begrundelsen er øget inklusion. F.eks. sparer [Mariagerfjord](#) henholdsvis 2,1 og 0,65 mio. kr. ved at reducere taksterne for specialundervisningstilbuddene med 6 % og for ordningen "enkeltintegration" med 20 %, der er en målrettet støtte til inklusion af den enkelte elev i den almindelige undervisning. I [Herning](#) skal mere inklusion give en besparelse på 1,0 mio. kr. stigende til 3,0 mio. kr. i 2017 gennem færre specialundervisningspladser og nedlæggelse af specialklasser på de enkelte skoler til fordel for samling i større specialklassecentre i kommunen.

Hjemtagelse af eksterne tilbud

3 af de 25 kommuner i stikprøven vil hjemtage opgaver inden for specialområdet. Heriblandt [Favrskov](#), der planlægger at spare 0,7 mio. kr. på det specialiserede voksenområde ved at foretage færre køb i andre kommuner og regionen, samt [Nordfyn](#), der visiterer færre til specialundervisning eksternt og hjemtager rådgivning til forældre med handicappede børn, hvorved der forventes besparelser på henholdsvis 1,0 og 0,45 mio. kr. stigende til 1,7 mio. kr. i 2017.

Teknisk service – idræts- og kulturanlæg, biblioteker, kollektiv trafik og beredskab

Lavere serviceniveau – generelle driftsreduktioner og rammebesparelser

8 af 10 kommuner i stikprøven planlægger at spare på teknisk service. Hver fjerde undersøgte kommune har rammebesparelser for hele eller dele af det tekniske område. F.eks. foretager [Rødovre](#) en generel driftsreduktion på 1,35 mio. kr. på kulturområdet og i [Odense](#) skal By- og Kulturudvalget spare 1,7 mio. kr. som en rammebesparelse. De sætter samtidig gang i en proces, hvor budgettet skal reduceres ved at fokusere på kerneopgaven.

Besparelser på servicepersonale ved idrætsanlæg og øvrige fritidsfaciliteter

Godt én tredjedel af undersøgte kommuner sparer på idrætsassistenter, badeassistenter og øvrigt servicepersonale ved fritidsfaciliteter. F.eks. sparer [Langeland](#) 0,2 mio. kr. på pedelydelser i ungdomsklub samt borgerhus, og i [Herning](#) foreslår man at spare 0,25 mio. kr. på et friluftsbad.

I godt én fjerdedel af kommunerne i stikprøven spares der på drift af idrætsanlæg herunder idrætsassistenters timetal. Det spænder fra [Rudersdal](#), hvor der bespares 7,7 mio. kr. på driften af forskellige idrætsanlæg til [Jammerbugt](#), der sparer 0,2 mio. kr. ved, at der kun bliver klippet græs 1 gang om ugen på alle træningsbaner, så specielt ungdomsrækkerne vil opleve højt græs til weekendskampene.

Biblioteksbesparelser – rammereduktioner, strukturændringer og færre betjente åbningstimer

Én tredjedel af kommunerne i stikprøven foreslår at spare på bibliotekerne, typisk ved rammereduktioner eller ændret struktur, hvilket kan give lavere timetal for biblioteksbetjente eller bogbuschauffører.

F.eks. vil [Mariagerfjord](#) effektivisere biblioteksområdet for 0,2 mio. kr. og [Vordingborg](#) sparer 0,35 mio. kr. stigende til 0,65 mio. kr. i 2017 gennem 20 timers mindre betjent åbningstid på [Vordingborg](#) Bibliotek, hvilket giver en personalereduktion på 1 årsværk i 2016 og yderligere 1 årsværk i 2017. Driftsbesparelsen skal finansiere anlægsudgifter i forbindelse med etablering af bedre selvbetjeningsmuligheder.

Kørsel og offentlig transport – udbud og nedlæggelse af ruter

Godt hver fjerde undersøgte kommune sparer på busdrift eller øvrig kørsel. Både [Odense](#) og [Viborg](#) vil spare 1,0 mio. kr. på nye udbud af lokale busruter, og [Favrskov](#) reducerer den kollektive trafik med 0,3 mio. kr. i form af nedlægning af middagsture for fire skolebusser som følge af færre passagerer efter skolereformen, hvor turene i dag primært anvendes af daginstitutioner og dagplejer på tur.

[Middelfart](#) sparer 0,3 mio. kr. på kørsel i forbindelse med hjemtagelse af meget handicappede børn og [Vesthimmerland](#) sparer 0,6 mio. kr. på kørsel af elever i forbindelse med specialtilbud i grundskolen som følge af inklusion. I [Vordingborg](#) sker der en generel besparelse på kørsel på skoleområdet, børneområdet og dagtilbud på 0,53 mio. kr.

Beredskab, havn og færger

Både [Svendborg](#) og [Langeland](#) sparer ved en tværkommunal beredskabssammenlægning samt foreslår besparelser på maritimt personale ved havn- og færgedrift. F.eks. vil [Langeland](#) spare 0,27 mio. kr. på vinterfyring af tre mand i havne- og vejevæsen.

[Horsens](#) vil spare 5,5 mio. kr. årligt ved at sammenlægge beredskabet med Hedensted Kommune samt udbyde brandslukningen.

Køkken – madlevering og lukning af køkkener og cafétilbud

På køkkenområdet foreslås det at spare i 1 af 5 kommuner i stikprøven. I 3 af de 25 undersøgte kommuner sker det i forbindelse med lukning af tilbud på ældre- eller specialområdet. F.eks. i [Greve](#), der sparer 1,85 mio. kr. på køkkendrift stigende til 2,57 mio. kr. i 2017 ved at lukke cafétilbud på to plejecentre og lukke "Freyas Køkken", hvor der desuden spares yderligere ved at nedlægge den beskyttede beskæftigelse i køkkenet.

2 af de 25 kommuner sparer på madleveringen til ældre borgere i eget hjem. F.eks. planlægger [Varde](#) at spare 1,7 mio. kr. ved at ændre madlevering til kølet mad 1 gang ugentligt.

Rengøring – serviceforringelser, lukninger og udbud

4 af de 25 kommuner i stikprøven foreslår besparelser, der vil påvirke rengøringspersonalet. I denne optælling er reduceret rengøring i hjemmeplejen ikke medtaget, da det er SOSU-personalet, der påvirkes af sådanne besparelser og ikke rengøringspersonalet.

[Faaborg-Midtfyn](#) vil spare 1,5 mio. kr. på at udbyde tøjvask i hjemmeplejen. [Albertslund](#) afskediger rengøringspersonale i forbindelse med nedlæggelse af tre fritidsklubber, der lægges ind under skolerne, samt sparer 0,6 mio. kr. på at afskaffe rengøringspersonale i nye plejeboliger men lade eksisterende plejepersonale varetage rengøringen inden for samme normering.

Udbud – en udbredt sparetaktik

Godt hver 3. undersøgte kommune foreslår udlicitering eller genudbud på FOA-relevante områder. Det drejer sig om områderne ældrepleje, kollektiv trafik, madlevering og rengøring.

F.eks. reducerer [Rudersdal](#) den kommunale hjemmepleje med 9,5 mio. kr., hvoraf de 6,9 mio. kr. overføres til privat hjemmepleje, så der spares 2,6 mio. kr. samlet. Både [Odense](#) og [Viborg](#) vil spare 1,0 mio. kr. på udbud af busruter, [Rødovre](#) sparer 1,7 mio. kr. ved udbud af madlevering og [Næstved](#) forventer at kunne spare 1,9 mio. kr. på genudbud af rengøringsopgaven.

Medarbejdervilkår – kurser, elevpladser, sygefravær, barsel, lokalaftaler og MUS-samtaler

I 6 ud af 10 kommuner i stikprøven foreslås at spare ved at ændre i medarbejdervilkårene. F.eks. reducerer [Favrskov](#) kompensationen til institutioner mv. i forbindelse med barsel/adoption fra 95 % til 90 % og sparer derved 0,6 mio. kr., så serviceniveauet på den enkelte institution i højere grad påvirkes af barsel. 4 af de 25 kommuner sparer på forsikring, hvor [Herning](#) sparer 2,0 mio. kr. på øget selvforsikring på arbejdsskader og [Langeland](#) sparer 0,14 mio. kr. på ny forsikringspolitik.

Efteruddannelse og kompetenceudvikling

Hver 4. undersøgte kommune foreslår også at spare på efteruddannelse og kompetenceudvikling. F.eks. reducerer [Mariagerfjord](#) efteruddannelse på dagtilbudsområdet med 0,4 mio. kr. og [Favrskov](#) sparer 1,5 mio. kr. på kompetenceudviklingsmidler på skoleområdet til at sikre medarbejdernes kvalifikationer i forhold til en øget inklusion i folkeskolen.

Elever på SOSU- og PAU-uddannelsen

Som nærmere beskrevet i afsnittene Ældre- og sundhedsområdet samt Daginstitutioner og dagpleje, så ønsker mere hver 4. undersøgte kommune at reducere antallet af elever på SOSU- eller PAU-uddannelsen som følge af ringere kompensation, når erhvervsskolereformen træder i kraft i august 2016. Dette gøres yderligere problematisk af, at dimensioneringsforhandlingerne med KL er gået i stå.

Sygefravær

3 af de 25 kommuner i stikprøven ønsker at spare ved at nedbringe sygefraværet. [Albertslund](#) regner med at spare 4,0 mio. kr. ved hjælp af en række initiativer til sænkning af fraværet samt afskaffelse af forsikringspuljer på skole- og dagtilbudsområdet, så den enkelte institution i højere grad bærer udgiften ved sygefravær inden for budgetrammen.

Genforhandling af lokalaftaler samt færre MUS-samtaler og tjenestefri dage

[Guldborgsund](#) ønsker at spare 1,0 mio. kr. på ændrede medarbejdervilkår, hvor de 0,5 mio. kr. skal hentes på genforhandling af lokalaftaler med de faglige organisationer. Derudover 0,3 mio. kr. på afskaffelse af 25 % af de tjenestefri dage, der afvikles, og en besparelse på 0,2 mio. kr. ved at antallet af MUS-samtaler nedbringes, så de afholdes hvert andet år i gennemsnit ud fra en behovsvurdering.